HENRICI MEIBOMII
DE
DIVI JULII
DVCIS BRVNSV.
ET
LYNEBVRG.
FVNDATORIS ACADEMIÆ
JULIÆ
POSTERITATE
in Maſculis quidem extincta, ſed per Fæminas in Nepotibus floreſcente
ORATIO
IPSO ACADEMIÆ NATALI
XV. Octobr. A. cIↃ IↃ c LXXXV.
Habita
IN JULEO.

EMAN. ELE BIBLIOTECA

HELMESTADI,
Typis & ſumptibus GEORG-WOLFGANGI HAMMII,
Acad. Typogr.
Anno M DC LXXXVI.

Digitized by Google

SERENISSIMO PRINCIPI AC DOMINO,

DN. LVDOVICO RVDOLPHO

DVCI BRVNSVICEN-SIVM AC LVNÆBVR-GENSIVM

DOMINO SVO CLEMEN-TISSIMO

FELICITATEM PER-PETVAM

OPTAT

DEVOTISSIMA MENTE

HENRICVS MEIBOMIVS.

SERENISSIME PRINCEPS

DOMINE CLEMENTISSIME.

QUam SEREN^ti VESTRÆ offero Oratiunculam, paucarum pagellarum, & nullius cultus, ea tanti non erat, ut ad Italiæ Galliarumque confinia, & cultiſſimum

ſimum Taurinum mitteretur, & à S. V. legegeretur, nec ego tanti Nominis præſcriptione ambitioſior abuterer, niſi illi pretium ſtatueret argumentum. Argumentum enim Abavus Veſter, à Patre & Matre, DIVUS JULIUS, ejusque Poſteri, Majores, Parentes, & Cognati Veſtri ſunt. Nulli extant in tanto numero, in quibus non bellicæ aut togatæ virtutis, prudentiæ ſummæ, pietatis ſeriæ, documenta legere liceat; plurimi eorum, inter Imperii graves curas, cum Muſis quoque commercia habuerunt, easque foverunt, amarunt, &, quod plurimum ad auctorttatem ſpretarum alias Virginum facit, ſuo exemplo aliis commendarunt. Quos quidem in hac ætate SER.^tas V^ra intueri, iisque ad Heroicos actus ſeſe exſtimulare, tantò majore cum voluptate & ſucceſſu poterit, quantò fortius animos irritare ſolent ex propria Gente petita domeſtica exempla. Scio

 equi-

equidem, omnia iſta SER^{ti} V^{ræ} eſſe notisſima, quæ recenſui, cum Hiſtorias, non domeſticas tantum, ſed omnium Europæ Familiarum Illuſtrium, ad unguem calleat; non injucundum tamen futurum arbitror, tot famæ & æternitati conſecrata nomina in compendio legere, & tot illuſtria exempla uno conſpectu intueri, ſimulque meam in Fundatorem Academiæ noſtræ pietatem agnoſcere. Recordatur adhuc devotisſima mente illorum temporum Academia JULIA, quibus SER^{tas} V^{ra} acceſſu ſuo propenſum in eam, ejusq; membra, animum clementisſime aliquoties oſtendere dignata eſt, cupitque nunc monſtrare, ſe abſentem pari cultu venerari, memoriamque Virtutum Suarum ſemper ſanctam ſervare. Idque me potisſimum interprete: quem SER. V. majori ſemper clementia, etſi cauſam illius neſcirem, proſecuta eſt; quique paullo intimius novi, quanto ardore, inter cætera

orna-

ornamenta, excelſæ fortunæ faſtigio digna, cum, qui â ſapientiæ ſtudiis, & ſelecto eruditionis apparatu Principibus accedere poteſt, ſplendorem juvenilibus annis ſibi acquirere, & ſumma indolis capacitate eò eniti tentet, ut, quod à fortuna, licet maximum, habet, minimum in ea aliquando agnoſcatur, propriisque & veris Heroicæ virtutis pretiis, viventibus poſterisque æſtimetur. Servet DEUS Opt. Max. SER[ti] V[ræ] illum animum, integraque ſanitate, & omnibus mentis corporisque dotibus ornatisſimam, feliciter aliqvando ad nos reducat, ut, quæ nunc vota pro abſente facimus, ea impleta eſſe, cum SEREN[mis] PARENTIBUS, totaque Patria, lætabundi cernamus! Helmſtadi in Acad. JULIA. Prid. Calend. Decembr. A. CIƆ IƆ C LXXXV.

Magni-

Magnifice Domine ProRector,

Illuſtrisſime Domine,

DN. HENRICE XIII.

Sen. Lin. Reuß/

S. R. Imp. Comes, Comes ac Domine de Plauen/

Domine in Greitz/ Gera, Schleitz/ Lobenſtein &c.

Domine Gratioſe,

Spectabiles omnium Ordinum Decani,

Admodum Reverendi, Nobilisſimi, Conſultisſimi, Experientisſimi, Clarisſimi Domini Profeſſores, Collegæ honoratisſimi,

Plurimum Reverendi Domini Paſtores, Hoſpites & Amici honorandi,

Et Tu, præſtantisſimorum Juvenum, in lætam ſpem patriæ creſcentium, nobilisſima concio.

Quem

QUem vix dum orientem devota ſanctitate in Eccleſiæ cætu, conjunctis cum oppidi incolis votis, celebrare cæpimus, & nunc occidentem litterata pietate ſoli abſolvere decrevimus, Iduum Octobris diem, Natalis eſt maximi Principis Divi HENRICI JULII. Idem Natalis eſt hujus Academiæ noſtræ, &, ut compendio verborum dicam, omnis ſanæ de Deo doctrinæ, omnis rectæ eruditionis, omnium artium & ſcientiarum, à piiſſimo & ſummo Principe D. JULIO Duce Brunſv. & Lyneb. (aſſurgite quæſo ad tam ſanctum & venerabile nomen Auditores) Divo, inquam, Julio ad hunc Germaniæ angulum propagatarum Natalis. Duplici igitur gaudio lætus dies! lætiſſimus quondam illis majoribus noſtris, qui Patre Filioq; tantum opus peragentibus, ante hos novem & centum annos, inter applauſus Patriæ totius, Deo Principibusque hymnos cecinerunt. Nec tamen fortaſſis diu Academiæ Juliæ Natales fuiſſent celebrati, niſi fuiſſet HENRICUS JULIUS, Princeps doctior incertum, an amantior doctrinæ & doctorum: nec ſine cauſa pius, & in minoribus quoque acutè prudens, parens JULIUS filii ſui HENRICI JULII

Natali die hanc Academiam erigere voluit, quam, ut Junior Princeps, quoties ſui Natalis diei meminiſſet, Academiæ quoque, & propagandorum ſtudiorum recordaretur. Nec fortaſſis hæc magnifica, & in Europæ eruditæ invidiam erecta, Domus, ſtaret, niſi HENRICUS JULIUS voti paterni memor fuiſſet, cui vivus partem Academicæ curæ dederat, moriens omnem reliquerat Parens, Principi ab incunabulis omni doctrina innutrito, inque magnificis ad DEI honorem ædibus excitandis, ſi unquam quisquam, glorioſo. Juſſi vero ſumus, hunc Academiæ noſtræ Natalem quotannis celebrare, & in Conditoris D. JULII laudes pia oratione ora noſtra linguasque ſolvere. Quo quidem more, quid pulcrius, quid dignius? Quid pium magis, quam ſi Conditori & Fundatori ſuo, publica auctoritate gratias agat Academia? Sed, cur juſſi ſumus? An quisquam noſtrûm ita bona ſua non intelligit, aut ita ingratus eſt, qui non ſponte ſua id agat? qui non ob tanta beneficia DEUM, & DEI in his terris ad tantum opus exequendum miniſtrum JULIUM ſanctè veneretur, & prolixè laudet? Dum de eo, quod terra genuit, quod ſol aluit, quod annus tulit, quidam primitias, decimasque DEO & benefactoribus ſuis offerunt, nos non primitias, ſed quicquid parere ingenium noſtrum poteſt, quicquid doctrinæ ubertas proferre, totum quantum quantum eſt, conſecrare fundatoribus, ſtatoribusque noſtris debemus. Diem igitur tantum dictum credo, horam determinatam, quâ id publicè ageremus, ipſum vero pietatis officium, ipſam devotionem, ipſam cultus ſanctitatem mentibus & conſcientiis noſtris relictam eſſe, quæ pleno ore ſenſus gratos

tos ſemper & ubique promeret. An quisquam eorum, qui hîc docent, quiq; hîc diſcunt, nominare Academiam poteſt, quin, ad conditoris JULII ſanctum nomen venerandum, pari ardore accendatur, ac ille quondam divino inſtinctu ad excitanda recta ſtudia & veram religionem, penè ſine æmulo, ſine exemqlo, fuit accenſus. Aſſecuta eſt nomen Tuum Academia hæc, DIVE JULI, ut ſemper, in illo rerum humanarum Euripo, ſuccedentibus novis Dominis, agnoſcatur tamen ut tua; ut, àudito nomine, ſemper recordemur, à quo meruerit vocari. Hoc Auditorium, digna Apolline ipſo ſedes, hoc JULEUM, ex quo tam magnificè conditum, & ante hos ſeptuaginta ſeptem annos hoc ipſo die piè inauguratum, hæ ſuperbæ pilæ, hæc alta laquearia, JULII & JULIADUM laudibus plus millies, ut ita dicam, ſonuerunt. Illius in adoleſcentia mirum fatum, in viro virtutes & ſtupenda facta, in ſeniore prudentiam, diſertiſſimæ linguæ, verbis exquiſitiſſimis, elegantia, nitore, copia ſingulari, prorſa vorſaque oratione, expoſuerunt, publico dein typo exſcriptis, ut orbis terrarum debitæ pietatis teſtis adhiberetur & conſcius. Illum Conſtantino M. illum Theodoſio, illum Carolo M. pietatis, relligionis, litterarum propagatarum, & fugatæ barbariei nomine æquaverunt, an prætulerunt? Si hodie quiſquam inter Chriſtianos dubitaret, forte caſuque, an DEO auctore, Rectores terris darentur, hunc tamen Principem JULIUM afflictæ patriæ divinitus datum, ex hiſtoria temporum illorum diſcere poſſet. Acceperat poſt mortem Patris Rempublicam plenam ſollicitudinis & timoris, cum nihil eſſet mali, nihil adverſi, quod non præteritarum

 rerum

rerum imagine mali exſpectarent, boni metuerent. Erant in his regionibus omnia pene adhuc ſquallida barbarie, obſcura ſuperſtitionibus, fæda erroribus, omnium ſcientiarum & artium, præterquam bellicarum, ſupina ignorantia: meliora conantibus obſtabat bellum, inimicum legibus, litteris, pietati. Chaos dixiſſes, non rempublicam, ipſis terrarum Dominis aliquamdiu ejectis & exulantibus. Hæc in ordinem redigere, hanc caliginem depellere, ſquallorem detergere, obſcuritatem illuſtrare, DEI opera videbatur, vix hominis. At JULIUS mox ad bene ſperandum ſignum ſuſtulit, novoque exemplo feliciter oſtendit, inſtrumenta magnæ fortunæ eſſe ſapientiam & doctrinam. Ille nec cogitantibus, nec opinantibus, (quoniam fieri poſſe non videbatur) tranquillitatem & ſalutem omnibus reddidit. Ille pacem patriæ dare, cum finitimis colere, litteras bonasque artes excitare, leges ſalutares condere, in veram religionem inquirere, eamque poſteris relinquere. Hæc ſunt omnia cum plena laudis, tum propria JULII. An credimus, ita prius turbatam rempublicam, veram religionem oppreſſam, falſam omnibus viribus defenſam, ut in D. JULIO novo experimento patria diſceret, cui poſt DEUM ſuam ſalutem, cui veros de DEO ſenſus, cui doctrinæ decus deberet? Dedit DEUS pacem, & auxit Principis potentiam, ut, quantum vellet, tantum poſſet, nec piis ejus conatibus reſiſteretur, felicitate temporum inter togæ ſtudia effloreſcente. Gratulari merito ſibi hæc patria debet, quod ille in hac potiſſimum, in ſpem regiminis, natus: neceſſe enim ibi florere omnia, juſtitiam, pietatem, doctrinam, ubi ille imperium tene-

ret

ret. Provenerunt illi ex diligenti rei familiaris conſtitutione, commerciorum amplitudine, metallorum ubertate, ingentes theſauri, quos effunderet; quanquam non ſum uſus verbo, quo decuit; non enim effudit, ſed in ſalutem reip. collocavit, & fœnori elocavit, quo uberrimo poſteritas gaudet. Nullum Principe, immortalitatemque merituro, impendii genus dignius, quam quod hoc modo ad ſalutem poſterorum erogatur; ideoque, ſi non reliquis maximis factis, hoc ſolo divino & immortali, quo Academiam erexit, æternitatem nominis conſecutus eſſet JULIUS. Sunt vero deinde Avitum Paternumque exemplum ſecuti Filius, Nepoſque, &, ſicut Divus Parens JULIUS ipſum Lyceum condiderat glorioſè, & dotaverat liberaliter, amplis quoque reditibus aſſignatis pro iis, qui à fortuna derelicti Principis gratiam, non ut Domini, ſed ut Altoris, expeterent: ita HENRICUS JULIUS, cum alia multa, tum hoc imprimis illuſtre Ædificinm magnifice exſtruxit. Magnum ſanè opus, quod nobis reliquit: majus tamen, quod in animis omnium, in quod nil flammis, nil vetuſtati licet. Nepos deinde FRIDERICUS ULRICUS tria inſuper Monaſteria cum prædiis ſuis, in ſalariorum augmenta, & Academicos uſus, munificus legavit, & illam quoq; eximiam Bibliothecam, uſibus hodie omnium patentem: ut ita horum conditorum & benefactorum noſtrorum laudes non homines tantum, ſed lapides ipſi & libri, muta licet & inanima, loquantur. Quid ergo eſt, Auditores optimi, quod quisquam aut dignum DIVIS illis, aut Vobis novum, aut cuiquam inauditum, poſſit adferre? Fruſtra ſanè vos morabor, & ſterilis hæc mea videbitur oratio, ſi toties dicta,

toties repetita, neminique ignota afferam, & nulla nova materia facundus, à prioribus eleganter dicta, incompto ſermone deteram, & ingratam crambem faſtidiendus apponam. Sumam igitur argumentum, hactenus indictum, & fortaſſis afferam quædam nec obvia, nec promiſcuè nota, certe hoc in loco, eo orationis filo, expoſita nunquam. Cum enim ante hos quinquaginta & unum annos, in FRIDERICO ULRICO, JULIA gens, & illa adeo benigna Muſis Conditoris noſtri maſcula ſtirps deficeret, multis lamentis publicis, pluribus gemitibus privatis, in hac Academia jacturam illam noſtri Anteceſſores perpenderunt. Et ex eo tempore Heroicum illud Genus occidiſſe, nunquam non audivimus. Oſtendam vero ego nunc, moderata debere eſſe lamenta illa, cum non in Heroibus maſculinæ ſtirpis planè deſierit, ſed per Heroinas occultè proſerpens novis dein Semonibus lætiori auſpicio fulgere cæperit. Eſt jam tum felicitas huic ATESTINO GVELPHICÆ genti per alterum ſexum planè fatalis. Illa in Bavaria primum per Cunizas, mox in Saxonia hac per Wolfhildas, & Gertrudes ampliſſimis patrimoniis, quin etiam dignitatibus aucta eſt. Et vero in tanto genere ne filia quidem exiſtere debuit, quæ non Heroum mater eſſet, Diis genita & genitura Deos; tanto latius ſe per filias diffundentibus ramulis, quo magis, in alios inſertæ truncos, ultra cunabula ſua, ad terras, etiam ubi non natæ ſunt, transferuntur. Ut igitur Sol veſperi quidem ſuos nobis ſubducit radios, ſed altero mane lætior redit: Luna quoque interdum dimidiata apparet, aut quaſi tertiata, tandemque oculis ſe noſtris ſubtrahit, mox pleno iterum fulſura orbe; ut ipſa quo-

que

que flumina terras alicubi intrant, & ſubtus abſcondita meant, emerſura dein iterum ex abdito, plenoque alveo lapſura ad mare: ita JULIA gens, extinctis maſculis Principibus, abſcondita quaſi, & ſepulta, & ab illorum, qui propinquiora ſaltem vident, oculis remota, integra tamen florensque in Nepotibus à me oſtendetur, non in aliis tantum terrarum plagis, ſed his ipſis quoque avitis terris, certa Annalium fide, & ſeculi curioſioris conſcientia.

Si igitur nobis fas hodie mortalem vocem ad cælo receptum Heroem referre, ſi quis adhuc ſenſus apud cæleſtes animas rerum terreſtrium ſupereſt, aſpice nos hîc, DIVE JULI, ea clementia, quo ſemper Tuam Juliam; eo affectu, quem toties benignum laudarunt Anteceſſores noſtri; eo vultu, quem nunquam non ſerenum Avo meo ante integrum ſeculum oſtendiſti, quoties te tuosque maſcula voce caneret: audi clementer, poſt tot ſubjectiſſimi affectus & devotionis noſtræ experimenta, hanc de Filiabus Tuis earumque Nepotibus orationem, hanc factorum tuorum appendicem, has non mei ingenii, ſed virtutis, tuorumque meritorum voces. Vos vero, omnium ordinum Auditores honoratiſſimi, date hoc Conditoris hujus Academiæ glorioſæ memoriæ, &, ſi forte longius vos detineam, cogitate, quam varia terrarum ſpatia mihi emetienda ſint, nec intra terminos Occari, Albis, Viſurgisque ſubſiſtendum, ſed modo ad Salam & Elyſtrum, modo ad Nicrum & Rhenum, modo ad Vahalim, Iſalam, Scaldim, Moſam, ſæpe etiam ad utrumque Septentrionale & Balthicum mare excurrendum: & interea patienter audite, non elegantia ſermonis,

monis, ſed rerum varietate, & hiſtoriæ veritate imprimis placituram.

Duxerat D. JULIUS uxorem HEDWIGIN Joachimi II. Electoris Brandeburgici, qui ob eloquentiam & litteras inter Germaniæ Principes maximè eminuit, filiam, Sigiſmundi Poloniæ Regis neptem, duabusq́ue illis maximis Domubus, in quibus omnigena virtutum exempla coëuntibus, nata erat ſoboles multa, præter ſcilicet HENRICUM JULIUM, tres filii, filiæ plures. Prior Ducatum accepit. Alter PHILIPPUS SIGISMUNDUS Cathedralis Eccleſiæ Halberſtadenſis Præpoſitura ornatus, à Capitulo Verdenſi, Epiſcopo Eberhardo ab Holle mortuo, in Præſulem poſtulatus, & quinquennio poſt, cum Bernhardus Comes Waldeccenſis, Epiſcopus Oſnabrugenſis, objiſſet, illi quoque ſucceſſor ſurrogatus eſt, difficillimis temporibus. Non eſt enim in Oceano major æſtus, ſi quando Æolus frena laxat ventis, & Neptunus decumanos fluctus concitat, quâm tum temporis in vicino Belgio excitabatur, fervente inter Hiſpanum & Unitos Belgas exitiabili bello. Hîc igitur Præſulis Oſnabrugenſis prudentia imprimis enituit, & amor ſuorum, dum ſollicite cavit, ne quicquam periculi à vicina Cremòna Mantuæ ſuæ; deditque interea operam, ut religio vera indies augmentum caperet: quibus pacis pietatisq́ue ſtudiis deditus & in cælibatu manens, objit, nondum ſenex, magno ſuorum luctu. Reliqui duo JOACHIMUS CAROLUS & JULIUS AUGUSTUS hac Academia Julia ſtudiorum ſuorum directrice uſi, in hoc oppido aliquamdiu vixerunt, cum eodem tempore quatuor alii Sereniſſimæ Domus Principes, Wilhelmus,

mus, Otto, Johannes, Fridericus, Ottonis Harburgici filii, Studiorum cauſa huc veniſſent. Ex quibus JOACHIMUS CAROLUS, Canonicus Argentinenſis, & dein Præpoſitus, in Ungaria quoque contra Turcas ſub Franciſco, Saxoniæ inferioris Duce, militavit, mortuus Calvordæ, anno hujus ſeculi XV, & in vicino nobis Vallis Mariæ Monaſterio tumulatus, Vexillo ejus hodieque viſendo: quem intra anni ſpatium ſecutus eſt placida morte JULIUS AUGUSTUS, Abbas Michelſteinenſis & Præpoſitus S. Blaſii in Urbe Brunſvico, princeps pius, & Deo devotus. Solus igitur HENRICUS JULIUS propagavit familiam. Magnus erat paſſim luctus, quando ante hos nonaginta ſex annos JULIUS, ſexaginta & unum annos natus, (cui plura ſecula voverant omnes) poſt optime conſtitutam Remp. & pace firmatam, redditâ cœlo anima, humanis rebus eriperetur, requiem daturus ſibi, poſtquam patriæ prius. Magnus, inquam, luctus! & revera etiam ingens id vulnus erat, viſceribus ipſis patriæ profundè impreſſum. Cum tamen filium HENRICUM JULIUM, rebus dubiis auxilium, relinqueret, hoc ipſo, ut omnibus deſiderandus minus deſideraretur, effecit. Et ille quidem maximus Princeps, qui Danubium Viſurgimque admirationis ſuæ fama conjunxerat, non ſuis tantum, vel Principibus Imperii, ſed ipſis AUGUSTIS, Rudolpho, ejusque fratri Matthiæ, ob eminentem virtutem & prudentiam æſtimatiſſimus, ſtudiorum & hujus Academiæ, Patre ſpoliatæ, quaſi relictus tutor, paterna veſtigia ſubſecutus, religionem puram in vicinum Epiſcopatum Halberſtadenſem, cui ſimul præerat, introduxit, & pluribus

 virtutis

virtutis, juſtitiæ, pietatisque editis documentis ubique inclaruit. Nec defuerunt ipſi utriusque ſexus liberi. Secundo conjugio ex Eliſabetha, Daniæ R. Friderici II. filia, nati ſunt aliquot filii, munimenta Principalis Domus, ut jam juſta ſucceſſione potentia firmata, & fœcundo connubio roborata videretur. Primus ipſi, poſt FRIDERICUM ULRICUM, ſucceſſorem, natus eſt HENRICUS JULIUS, quem à Patre, in clementiæ ſignum, & bono omine, Academia hæc Julia ex baptiſmo ſuſcipere juſſa eſt, mortuum tamen in pueritia. Alterum CHRISTIANUM Halberſtadenſe Capitulum in Epiſcopum poſtulavit, venitque in hanc Academiam decimo ſexto ætatis ſuæ anno, ſemperque illam amavit, & fovit, de quo imprimis Medicorum ordo gloriari poteſt, cui Tabulas Anatomicas, elegantia ſingulari depictas, dono dedit. Princeps fuit magni & erecti animi; ſed celerrimi motus, deditque hoc occaſionem, ut famam ejus lacerarent improbi pariter & ignavi, ſui ingenii frigore heroicarum mentium calorem æſtimantes, res vero ex eventu judicantes, cum tamen incidiſſe illum in fatalia quædam tempora, pluribus, & maximis mentibus inimica, nemo ſit, qui neſciat. Mortuus eſt Heros anno ſeculi noſtri vigeſimo ſeptimo, ætatis ſuæ vigeſimo ſexto. Tertius filiorum RUDOLPHUS, cum Epiſcopus Halberſtadenſis jam eſſet poſtulatus, Tubingæ in illuſtri collegio, inter maximæ ſpei præludia, mortuus eſt, ibique ſepultus. Ultimus HENRICUS CAROLUS, qui cum fratre CHRISTIANO, nondum ſex annorum, in hanc Academiam venerat, Patre mortuo in Epiſcopum Halberſtadenſem poſtulatus, hîc finem vivendi fecit. Magna de eo exſpectatio

tio paſſim, hic admiratio: amor ipſe delitiumque omnium erat. Sed variolis malignis in gremio complexuque Academiæ extinctus, Wolfenbuttelum in paternum ſepulcrum ductus eſt, eodem quo ante quadraginta ſeptem annos proavus ipſius Henricus Junior die. Solus ſupererat, FRIDERICUS ULRICUS, quo quidem nullum inter tot monumenta clarius relinquere potuiſſet Pater, veram effigiem virtutis ſuæ, conſtantiæ, & pietatis, At incidit virtus Illius in ea tempora, quibus Germania, & hic præſertim Ducatus, triſtiora non vidit, quibusque immortuus eſt, cum ſæpius optaſſet, non niſi tranquillata patria ad originem ſuam, id eſt, cælum redire. O infelicem principem! O infelicem patriam, quæ triſtiſſimo tempore Illo orbata eſt, ſine relicta maſcula ſobole! Ne quidem enim conjugium illud, quod cum ANNA SOPHIA Brandeburgica, plaudentibus cunctis, inierat, felix fuit, quin infæcundum & eventu triſte. Etſic in ultimo hoc, JULIÆ gentis maſculi perierunt omnes, & hæc quoque Academia ad Lyneburgicos Principes, lineæ Bernhardinæ, juſta ſucceſſione devenit. Erat quidem tum miſera facies rerum, & , niſi benignitas Divina ex machina adveniſſet, Muſarum manubiæ Marti fuiſſent conſecratæ, & ille, qui tentorium ſuum in his terris fixerat Mavors, Academia abolita, impietatem, inſcitiam, barbariem, filias ſuas, in hac ſede collocaſſet. Verum Sereniſſimi Duces ſucceſſores, ſepoſitis litibus, cum reliqua eſſent partiti, hanc pulcerrimam gemmam indiviſam linquentes, novo auctoramento ſuam fecerunt omnes, eſtque nunc illa, unius quondam rami filia, à tota Sereniſſima Potentiſſimaque

Domo feliciter adoptata, alternantibus Academiæ ſceptris. Interim in alienas domus inſertæ feliciter pullularunt Heroinæ. Prima D. JULII filia, SOPHIA HEDWIGIS, ERNESTO LUDOVICO Pomeraniæ Duci nupta, & à Patre Wolgaſtum deducta, clara omnibus virtutibus, ſed maximè pietate & miſericordia erga pauperes ægrosque, peſtilentiæ imprimis tempore monſtrata, & publico ſcripto eo nomine à Boekelio celebrata. Nec infæcunda, ſed PHILIPPI JULII, Animoſi dicti, qui tamen ſtirpem ſuam anno ſec. hujus vigeſimo quinto terminavit, mater fuit; mater quoque duarum filiarum, quarum prior ELISABETHA MAGDALENA, FRIDERICO, GOTHARDI, primi Curlandiæ Ducis, Filio: poſterior HEDWIGIS MARIA, ADOLPHO, Duci Holſatiæ, deſponſata, utraque ſine prole deceſſit. Felicior D. JULII ſecundogenita MARIA, FRANCISCUM, Franciſci Senioris filium, Saxoniæ Inferioris, Angariæ & Weſtphaliæ Ducem, maritum nacta, eidem peperit novem maſculos, quinque fæmellas, ex quibus, fratribus ſuperſtes, JULIUS HENRICUS, heroicis virtutibus eminens, ſuperiori Germanico bello clariſſimus fuit, Cæſari fidiſſimus ſemper: cujus adhuc hodie ſupereſt filius junior JULIUS FRANCISCUS, gloria rei militatis majoribus ſuis par, Exercitus Cæſarei contra Turcam Dux Generalis, totius antiquisſimæ familiæ nunc ultimus: quem diu ſervet DEUS! Tertia D. JULII filia ELISABETHA, primò ADOLPHO, Comiti Holſato-Schaumburgico nupſit, eique unicum filium Buckeburgi peperit, qui apud Aviam hîc in vicinia Heſſenheimii educatus, cum jam jam in hanc Academiam avitam mittendus

tendus eſſet, decimo ſexto ætatis anno mortuus eſt, eumque eodem anno, ſec. hujus primo, ſubſequutus pater, tota nobili familia tandem in Ottone, anno hujus ſec. quadrageſimo, extincta. Nupſit dein vidua ELISABETHA, CHRISTOPHORO, Ottonis filio, Duci Brunſv. & Lyneb. Harburgico, cum quo infæcunda altera vice vidua facta eſt. Quarta DOROTHEA AUGUSTA, pii Patris pia filia, Deo devota, poſt obitum Annæ Ericæ Waldeccenſis facta Abbatiſſa Gandersheimenſis, inter pia de Deo & cum Deo colloquia vixit, anno demum hujus ſeculi undecimo mortua. Ultima filiarum HEDWIGIS nupſit Ottoni Harburgico, modo memorati Chriſtophori fratri, & ipſa infæcunda. Ut ita infelices quoque in poſteritate ſua filiæ D. JULII fuiſſe videantur, exque omnibus ſolus JULIUS FRANCISCUS, Inferioris Saxoniæ Dux, D. JULII pronepos, ſuperſit. At feliciores fuerunt D. HENRICI JULII filiæ. Quam enim ex prima Conjuge DOROTHEA, AUGUSTI Saxonis filia, Regis Daniæ Nepte, genuit filiam DOROTHEAM HEDWIGIN, ea antiquiſſimæ Anhaltinorum Principum Domui per conjugium inſerta eſt, nuptiis cum RUDOLPHO ante hos octoginta annos celebratis. Fuit ille princeps celeberrimus ſapientia & virtute, conjugium concors, nec infæcundum, quatuor ſcilicet filiabus, ex quibus duæ ſuperſtites in alienas domos translatæ fæcundæ fuerunt, reliquarum una, cum Matre, tumulatâ, quæ ipſa quarto conjugii ſui anno Maritum filiasque morte immatura deſeruit. Prima DOROTHEA Duci Brunſv. & Lynæb. AUGUSTO, non avitæ hujus Brunſvicenſis lineæ, ſed alterius Cellenſis Dannenbergicæ, nupſit, qui tum qui-

 dem

dem Hitrigeræ ad Jetzam amnem aulam habebat, virtutis & eruditionis fama clariorem, quàm loco, mortuo autem FRIDERICO ULRICO ad Regimen Ducatus provenit, & illarum quidem terrarum, quas Dorotheæ Avus, Proavusque tam feliciter rexerant. Dicerem de illo ſummo Principe, Germaniæ Neſtore, multa, niſi eruditorum calamos dudum laſſaſſet, ipſe eruditiſſimus pariter, & non hujus tantum Academiæ, ſed omnium eruditorum, quâ cultior orbis patet, incomparabilis patronus. Dicerem pluribus, niſi ante hos novemdecim annos mortuum in hac cathedra laudasſem & luxiſſem, ſuperſtitibus adhuc, qui tum ſuos genitus cum meis junxerunt, Id paucis fateri cogimur, ejus ſub imperio nullum annum, ſæpe ne menſem quidem, aut beneficio ſterilem, aut vacuum laude erga hanc Academiam fuiſſe. Ex illo vero AUGUSTI & DOROTHEÆ conjugio nati ſunt tres Filii, & totidem Filiæ, tandemque mater ſeptimi partus triduanis laboribus ſuccubuit, & cum fætu ſepulta eſt, undecimo conjugii, octavo & vigeſimo ætatis anno. Filiorum primus HENRICUS AUGUSTUS bimulus mortuus eſt, reliqui duo ſuperſtites adhuc ſunt, divino beneficio, RUDOLPHUS AUGUSTUS, & ANTONIUS ULRICUS, nuper à Fratre in conſortium & dignitatem Imperii aſſumptus, raro amoris, raro concordiæ fraternæ exemplo, quam non minus in Sereniſſimis his Fratribus, quam totâ potentiſſimâ BRUNSVICO-LYNÆBURGICA DOMO admirantur exteri. Ex AUGUSTI filiabus SYBILLA URSULA & CLARA AUGUSTA ſuperſtites, Holſaticis Würtenbergicisque ſplendidiſſimis matrimoniis innexæ fuerunt, priore jam

Vide Epiſtolam Regis Magnæ Britanniæ Iacobi II.

jam tum mortua, altera ad huc ſuperſtite, orbata quidem Marito, magno Principe FRIDERICO, cujus toga ſagoque inclyti virtus & prudentia, & pro Imperii Germanici libertate publico nomine ſuſceptæ curæ neminem latent, non deficientibus tamen liberis, in quorum pectore heroicus ebullit ſanguis, nuper quoque contra Chriſtiani nominis hoſtem fuſus, non effuſus. Sed redeundum nobis ad Principes Fratres, Brunſvic. & Lynæb. Duces, quorum uterque mores eosdem, uterque JULII habet, hoc eſt, pietatem, doctrinam & ſtudia recta amant foventq;, deditq; hoc DEUS illis, ut Proavi ſui ſucceſſores in Ducatu, has terras imperiò moderentur, & non tantum hujus Academiæ à Julio fundatæ Patroni, ſed ſeorſim ipſius oppidi, quod domicilium felix eſt Academiæ, Domini ſint. Fortaſſis & illi, qui ſecretiora curioſius fata rimantur, Brunſvicenſis Urbis ad obedientiam reductionem, ceſſâ illâ in totum RUDOLPHO AUGUSTO, hoc in loco expendent. Scilicet Urbs magna, & primaria totius Ducatus à reliquo corpore ſeſe exemerat, Principesque ſuos vix comiter reſpiciebat, unde Henricus Senior eam armorum vi primus, dein Henricus Junior, mox Henricus Julius bis, tandem Fridericus Ulricus aggreſſi, tormentis majoribus omnique belli vi, & ſtratagemate, oppugnarunt, licet fruſtra. Et Henricus Julius filiæ ſuæ Dorotheæ Hedwigis nuptias eopſe tempore celebrari fecit, quo urbem, anno ſeculi hujus V. obſedit, non ſine omine, naſciturum ſcilicet ex illo conjugio Nepotem, qui vindicaret Avos ſuos, *ex oſſibus ultor.* Urbs quidem ſemper refractaria, ex quo per potentiam, libertatis effrenes ſpiritus induerat, iisdem muris, qui-

bus

bus ſuam ſalutem tueri videbatur, ultorem inobedientiæ DEUM includere ſe neſciebat, & nihil minus metuebat, quando RUDOLPHUS AUGUSTUS, ante hos decem & quatuor annos, quod fruſtra tot principes, Majores ſui, tentarant, Cognatorum, & jam conſentientium, Ducum auxilio perfecit, &, in quos Atavus, Abavus, Proavusque juſtæ iræ ſuæ fulmina vibraverant incaſſum, eos ipſe Abnepos, poſt oſtenſa ea tantùm, ad meliorem mentem reduxit, validamque urbem in gratiam recepit, nullorum jam munimentorum indigam, amore Principis ſui ſecuram, in illiusque ſinu lætè quieſcentem. Vivant diu Sereniſſimi Principes, Reipublicæ & Academiæ noſtræ bono! Floreat RUDOLPHI AUGUSTI per filias poſteritas, non Gvelphicis tantum, ſed Holſaticis quoque connubiis læta! Floreat ANTONII ULRICI ſoboles maſcula, &, dum Saxonicas Badenſesque & Scbwartzburgicas familias filiæ, illæ Guelphicum genus ad ſeros usque nepotes, nunquam interrupto curſu, propagent. Nemo quidem noſtrûm non doluit graviſſimè, quando ante hos novem annos magnus Princeps AUGUSTUS FRIDERICUS, ANTONII ULRICI F. in quo HENRICI JUNIORIS fortitudinem & conſtantiam, JULII prudentiam & pietatem, HENRICI JULII temperatam fortitudine ſapientiam lætè efflorescere videbamus, in quo Saxonia HENRICUM LEONEM, Germania ARMINIUM ſibi promiſiſſet; quando, inquam optimus ille Princeps, in ipſo flore ætatis, in præcoce curſu virtutis, præfectus jam pedeſtri legioni, hoſtili globo in Philippopolis obſidione periit. At, dum ille auſpiciis CÆSARIS, pro Germaniæ libertate, in terram effuſus
heroicus

heroicus ſanguis, laudem gloriamque ſimul in omnes orbis angulos diffudit: cumque celeritate virtutis ubique annos ſuos præcurrerit, non illos, ſed facta numerabit poſteritas. Interim gaudemus, quod ramo

uno avulſo non deficit alter
Aureus, & ſimili frondeſcit virga metallo,

ſuperſtitibus adhuc AVGVSTO WILHELMO & LVDOVICO AVGVSTO, optimis Principibus, quique erga hanc Academiam quoque benevolentiam ſuam ſæpius præſentes teſtati ſunt, verè JVLIVM genus. Servet utrumque DEVS, & alterum feliciter ad nos, principali faſtigio dignis virtutibus cumulatiorem, reducat!

Sed jam decurrit oratio mea ad alteram D. HENRICI JVLII neptem ex RVDOLPHO ANHALTINO, ELEONORAM, quæ FRIDERICO DVCI Holſatiæ, CHRISTIANI III. Regis Daniæ nepoti, nupta, multa illum prole parentem fecit. Nobis tamen nunc potiſſimum memoranda eſt ex filiabus ELISABETHA JULIANA, feliciſſimo fato in amplexus ANTONII ULRICI, in avitam iterum domum, translata. Quam bene conveniunt JULII Abnepos, & Abneptis! D. HENRICI JULII pronepos & proneptis! Quam felix illud conjugium! quot Heroum & Heroinarum proventu beatum! Olim apud Romanos placebant ſibi AVGVSTÆ, titulo MATRIS CASTRORVM, MATRIS EXERCITUUM, hodieque in nummis ſuperſtitibus glorioſæ illæ inſcriptiones leguntur. Ah! maneat Martiæ genti, & abſit à ſexus pietate ille neſcio quid horridum ſonans titulus, appellemusque ELISABETHAM JULIANAM, MATREM STVDIO-

RVM, MATREM ACADEMIÆ. Et cur non appelletur Mater noſtra, quæ JULII Fundatoris & Patris noſtri Abneptis, Divum genus tam feliciter propagat; quæ filios peperit, ſtudiorum & Academiæ affectu futuros Patres.

Diffundi in immenſum video orationem meam, Auditores optimi, & vix dum de una D. HENRICI JULII filia SOPHIA HEDWIGIS egi. Properandum igitur fuerit, aliquo verborum compendio, nullo tamen veritatis diſpendio. NASSOVIIS dedebatur altera HENRICI JVLII filia, SOPHIA HEDWIGIS. Quis veſtrum illam Domum neſcit, in utroq; ſolis notam cubili? quæ ex ſuis WILHELMVM in Auguſta Cæſarum ſede vidit, quæq; ultra viginti annos in Principum jam ordine claret. Summæ olim in orbe Chriſtiano potentiæ, ne magnitudine ſua plus juſto inſoleſceret, oppoſuiſſe eam viſus eſt DEUS. Sic per illos Hiſpanicæ inſolentiæ obex poſitus per illos Reſp. Batava honore aucta, Regibusque & ſummis principibus æquata eſt, famâ magna, divitiis & potentia major, oriente & occidente facto vectigali. In aliis familiis ſemper quidem nonnulli ſunt, qui Martem ament, & caſtra ſequantur. In hâc nullum pene invenire licet, qui non bello inclaruerit: ita omnes tropæis clari, ignotas quoque terras victorias ſecuti, eas impleverunt. Non Rheno, non Moſa, ſed Tago, & ipſo Platæ amne, &, qui ſui terminum neſcit, Oceano demum Victoriæ illorum terminantur. Dedit Naſſovia gens jam Maximiliani I. temporibus Belgio præfectum Engelbertum, ſecutis temporibus alios, vindices ſemper libertatis, ſtatores reipublicæ. Dedit eadem Friſiæ. Finiente ſeculo ſuperiori florebat ex illis gloria armorum, & prudentia,

Thuanus l. 136.

ita

ita eminentibus ERNESTVS CASIMIRVS, ut non tantum Ordinum Fœderati totius Belgii CampiMareſcallus, ſed & Friſiæ Groningæque Præfectus conſtitueretur, celſus hæreditaria Naſſoviorum dignitate, major Præfectura, maximus pilorum ſignorumque honore, nec tantùm ſuis verendus, ſed hoſtibus timendus Princeps. Huic in Brunſvicenſi obſidione anno ſeculi hujus quinto cognito, biennio poſt primogenitam filiam ex ELISABETHA, Daniæ Regis filia, SOPHIAM HEDWIGEM in ipſo ætatis flore, decimo quinto ætatis anno, deſpondit Parens HENRICUS JULIUS, nuptiis Groningæ celebratis. Ex eo tempore novo ſemper & continuo victoriarum curſu in Veſaliæ expugnatione, ad Sylvam Ducis, ad Arenacum, alibi ad Moſam, maximi Ducis munus, non diffitente Ibero, implevit, *vigil, circumſpectus, acer, omnium in caſtris fatigator, in defeſſus ipſe: non quieti, non permiſſa ſomno, muniis eximere conſuetus*, ut eleganter loquitur Cl. Heinſius in hiſtoria Rerum ad Sylvam Ducis geſtarum, toto libro æquus virtutis Caſimirianæ æſtimator, & diligens præco. At fatalis ipſi fuit annus ſeculi hujus trigeſimus ſecundus, magnis contra Hiſpanos Auſtriacosque molitionibus deſtinatus, fulminantibus hinc Belgis, inde Gallis Svecisque, jam fæderatis. Invictus Heros Auriacus Fridericus Henricus fæderati Belgii exercitum ad Venloæ Ruremundæq; obſidionem duxerat, comitatus Erneſto Caſimiro, ob cognatum ſanguinem caro, at ob virtutem bellicam cariore. Verùm, dum occupatis reliquis ad Venloam, Caſimirus cum Scoticis, aliisque legionibus Ruræmundæ oppugnandæ munimenta excitat, & aggerem continuum caſtrenſem equo deſcendens inſpicit, globulo in capite vulneratur, eo eventu,

ut

Hiſtor. de Fred.Henr. de Naſſau. p. 150.

ut inter tertiam quartamve ab infelici ictu horam moreretur, magno totius exercitus dolore, majori ipſis ductoris HENRICI FRIDERICI, quo propius ejus virtutes noverat & intelligebat, victoriarumque ſuarum frequenter habuerat comitem, interdum cauſam. Ductum eſt Leovardiam corpus, & dignis tanto Heroe funeralibus compoſitum. Bonum vero factum, quod non extinctum cum eo genus! Supererat Brunſvigica Vidua, magnique Mariti jacturam Filiis duobus ſolabatur, paternæ gloriæ æmulis, Patris etiam dignitate auctis. At ex illis prior natu HENRICVS CASIMIRVS paterno quoque fato glorioſo, accepto ad Fortalitium Naſſavienſe in Flandria vulnere, decimo tertio inde die, ante matrem occubuit, ſed ſine liberis. Alter WILHELMVS FRIDERICVS, unicum Matris ſolatium, patris fratriſque exemplo Friſiæ, Groningæ, Omlandiæ & Drentiæ gubernator, & Capitaneus Generalis, illuſtri cum Henrica Æmilia, Frederici Henrici Auriaci filia, matrimonio auctus, fortitudinis ſuæ, durante bello, & ad Dalenſe imprimis Caſtrum, ſpeciminibus editis, familiam propagavit, bina ſobole, una maſcula, fæminea altera. Doluerunt omnes hujus magni Ducis fata ante viginti & unum annos, quando non in bello, quod fortaſſis majorum ſuorum exemplo optaſſet, non ab hoſte, quod glorioſum ſed à ſeipſo, emiſſo fortuitò globulo, verſo ad os ſclopeti orificio, ita in maxillis fuit vulneratus, ut factis novis per oſſium fragmina & dentes disjectos vulneribus, contuſionem graviſſimam gangræna exciperet, ſeptimo die lethalis. O triſte fatum optimi Principis! qui victoriis penè annos æquaverat, hoſte ſemper major, vulnerumq; contemtor, ſibi ipſi lethale vulnus

Vide Epiſtolä Ipſius & Deuſingii.

vulnus infert. Cum tamen ita vita pariter, & ampliſſima præfectura ceſſiſſet, filio HENRICO CASIMIRO, ejusdem ſanguinis non tantum, ſed & animi principi, hæc data eſt, cumque citius per ætatem non poſſet, ante ſex demum annos ſolenniter ab Ordinibus eam accepit. Vivat generoſus princeps D. JVLII Atnepos, D. HENRICI JVLII Abnepos, Divumque genus ducta nunc HENRICA AMALIA, Anhaltina, lætantibus cunctis propaget. Ex eadem vero Naſſovica familia, ejusdem Dillenbergico ramo, avo Georgio, patre Henrico Ludovico, natus GEORGIVS LVDOVICVS, ANNAM AVGVSTAM, Henrici Julii ultimam natu filiam, duxit, quæ fœcunda mater facta, unicum filium HENRICVM reliquit, qui ex Lignicenſi Principe utriusque ſexus liberos, in ſpem ſolatiumq; poſteritatis, & magnorum Avorum gloriam, ſuſcepit.

Sed aliò me vocat argumentum. Aliò autem? quaſi vero jam ſatis de illuſtriſſima Naſſovica domo dictum ſit, de qua nunquam ſatis dici poteſt.

Sed cætera norunt,

Et Tagus, & Ganges, forſan & Antipodes.

Mea jam ad tertiam Henrici Julii filiam ELISABETHAM decurrit oratio. Illa primò AVGVSTO, Duci Saxoniæ, Electoris Chriſtiani I. filio, magni Auguſti nepoti, data eſt, mente valido, corpore infirmo, poſt cujus immaturam mortem JOHANNI PHILIPPO, Saxoniæ etiam Duci, Altenburgico, ceſſit, cujus dein maſcula omnis propago eſſe deſiit. At ex illo felici matrimonio nata filia ELISABETHA SOPHIA, & in alteram ſtirpem Saxonicam tranſlata, nupſit ERNESTO, cujus ob plurimas virtutes & regendi artes, & rei Oeco-

nomicæ ſingularem peritiam, ubique valde celebris eſt memoria, ob pietatis ſerium cultum & promotionem longe celeberrima. Non poterat D. JULII, veræ in Saxonia inferiori religionis & pietatis propagatoris, proneptis melioris Principis thalamum intrare, quam ERNESTI, qui ſine exemplo pius, nihil aliud prius aut antiquius toto regiminis ſui tempore habuit, quam ut collapſam ferali Germaniæ bello pietatem in ſuis, ubi id imprimis licebat, terris, reſtauraret. O quàm beata domus illo conſortio! quot acceſſerunt Principatus! non ferro acquiſiti, non humana opera, ſed per legitimam hæreditatem, totidem divinæ benignitatis teſtimonia. Acceſſit cœleſti favore fæcunditas thori, nec temerè tot ſeſe munimentis vidit firmatam Principis domus, ſeptem liberis maſculis ornata, qui nunc præter ultimum omnes, ductis uxoribus, ERNESTINAM ſtirpem, JULIAMque propagant. Nec reticendum hoc loco mihi eſt, tertio genitum filium, BERNHARDUM, Bernhardi, Germaniæ Achillis, nomine, patris Erneſti pietate clarum, altero conjugio duxiſſe ELISABETHAM ELEONORAM, Ducis Brunſv. & Lyneb. ANTONII ULRICI & ELISABETHÆ JULIANÆ filiam, ab utroque parente D JULII abneptim, cum Maritus ejusdem D. JULII per matrem abnepos ſit. Et dubitamus adhuc, an D. JULII poſteritas ſuperſit, quæ per utramque Saxoniam tam amplis principatibus, regnisque dominatur? Quarta quidem filiarum HENRICI JULII, HEDWIGIS, memoranda etiam adhuc eſt, quæ tamen, cum ULRICO Pomeraniæ Duci, & Epiſcopo Caminenſi, nupſiſſet, nulla dein relicta ſobole, obiit. Nec quinta reticenda, DOROTHEA, quæ CHRISTIANO WILHELMO, Marchioni

Bran-

Brandenburgenſi, Adminiſtratori Magdeburgenſi, nupſit, felici fortaſſis Principi, niſi illis calamitatibus & miſeriis, quibus Germaniam omnem punire Deus decreverat, inter primos involutus fuiſſet. Vidit ipſa cum Marito dilectæ Metropoleos ſuæ horrendum excidium, vidit, & ea tulit, quæ meminiſſe horret animus, luctuque refugit: verſam tamen rerum ſcenam, hoſtiumque ſuorum vim fractam intuita, pacemque Germaniæ, quod unicum optaverat, redonari cum aliis lætata eſt, unicamque filiam SOPHIAM ELISABETHAM Wilhelmo Saxoniæ Duci dedit, quæ tamen ſine liberis deceſſit.

Non vana igitur eſt promiſſio divina, ducitque à Patribus benedictionem piorum ſoboles, & late in terris ſe propagat, etiamſi ad maſculos, aut fæmellas adſtricta non ſit. Vidimus nos, JULIAM ſtirpem maſculam qvidem defeciſſe, ſed Heroinas egreſſas patria domo alibi terrarum ſe virtutemque & pietatem multiplicaſſe. Vidimus ex illis natos Heroas, libertatis religionisque veræ ſanguine ſuo vindices, rectorum ſtudiorum tutores, Academiarum & eruditorum patronos. Serva DEVS, & protege, quicquid eſt JVLII ſanguinis! imitentur facta Tua Pronepotes & Abnepotes, decorentque vitam virtutibus, Rempubl. meritis, annales gloria ſempiterna. Nos vero, qui maſcula D. JVLII ſobole extincta, totius Potentiſſimæ Domus BRVNSVICO-LVNEBVRGICÆ facti ſumus clientes, in privilegiis noſtris conſervati, novis beneficiis aucti, tripliciique jam clypeo tutiores, rogemus hoc die, ſupplici prece, Opt. Max. DEVM, ut Sereniſſimos Principes omnes bono publico diutiſſime ſoſpitet, ut

per

per eos, ceu hactenus factum eſt, Pax his regionibus, tranquillitas Academiæ, præſidia Muſis, autoritas ſtudiis, artibus & ſcientiis incrementum concilietur, ad invidiam viventium, gloriam poſterorum. Serva DEVS Magnificentiſſimum Academiæ Noſtræ Directorem, Reverendiſſimum Sereniſſimumque Principem ac Dominum, Dn. ERNESTVM AVSGVSTVM, Dominum noſtrum clementiſſimum, Patriæ Votisque publicis feliciter ex Italico itinere nuper redditum! Videat ille, ac lætetur natos ex ſeſe Heroes virtute annos præcurrere, fulminare ad Iſtrum, vincere ad mare, victoriisque Europæ omnes angulos implere. Videat nepotes quoque ex filiis, filiaque, ſpes & ſolatia poſterorum! Ceu nuper ex Illuſtris Brandenburgicæ cum Brunſvico-Lyneburgica Domo conjunctione natus FRIDERICVS AVGVSTVS, natus in ſpem imperii, inque Electoriam aliquando, Regiæ proximam, dignitatem, non Avos tantum utrinque, ſed totam Germaniam, imo Europam, neceſſitudinis vinculo conjunctam, exhilaravit, provincias vero plurimas, & civium myriades incredibili gaudio perfudit, Avorum virtutem, prudentiam, felicitatem, magnitudinemque ipſi nobiscum apprecantes. Servet vero benigniſſimus DEVS reliquos quoque Sereniſſimos Principes ac Dominos noſtros, Dn. GEORGIVM WILHELMVM, Dn. RVDOLPHVM AVGVSTVM, Dn. ANTONIVM VLRICVM, Dominos noſtros clementiſſimos! Videant omnes lætam domum ſuam, tranquillam Rempubl, ſenatum unaminem, exercitus fortes, &, ceu hactenus Dei beneficio factum eſt, fortiſſimi & truculentiſſimi hoſtis, ubique Victores!

ADDEN-

ADDENDA.

CUm ad ea, quæ pag. 14. de Sereniſſ. FRATRUM, totiusque potentiſſimæ BRUNSVICO-LUNÆBURGICÆ DOMUS concordia memoravimus, illuſtranda, plurimum faciant Sereniſſimi & Potentiſſimi Magnæ Britanniæ, Franciæ, & Hiberniæ Regis JACOBI II. litteræ, nuper miſſæ, eas ex autographo deſcriptas hic ſubjungere operæ pretium duxi.

JACOBUS II. Dei gratia Magnæ Britanniæ, Franciæ, & Hiberniæ Rex, Fidei defenſor, &c. Serenisſimis & Celſiſsimis Principibus, Dominis Rudolpho Auguſto & Antonio Ulrico, Brunſvicenſium & Luneburgenſium Ducibus, Conſanguineis & Amicis noſtris carisſimis, Salutem. Serenisſimi & Celſisſimi Principes, Conſanguinei & Amici cariſsimi. Quanquam binas à Cels^bus Veſtris litteras una accepimus, primam à

ſcriptam, qua Nobis ſignificat, ſe fratrem ſuum Antonium Ulricum in Regiminis conſortium recepiſſe, alteram ab utrisque Veſtrum in eadem urbe 18vo die menſis ejusdem ſignatam, qua Rebellium Noſtrorum conjurationes funditus everſas, profligatasq́; amiciſsime ſimul gratulati eſtis; tamen utrisq; illis litteris una hac noſtra reſpondere voluimus, ut ſincerum Noſtrum de Veſtra conjunctione gaudium eo ſignantius intimiusq́; exprimeremus. Victorias quidem noſtras, ſatis in ſe gratas, gratiores tamen ſentimus, quod lætitiam amicorum noſtrorum undiq; nobis accerſant, & præcipue Celſitnum Veſtrarum, quarum amicitiam inter primas ſemper habebimus. Sed, ut ad Unionem Veſtram redeamus, totus Orbis Serenmæ Domus Brunſvicenſis & Lyneburgenſis Concordiam, animorumq; & conſiliorum harmoniam, jam diu merito collaudat, qua tot illuſtres rami in unum quaſi truncum robore & firmitate notabilem coaleſcunt, ut minime mirum videatur, ſi duo fratres in ejusdem Dominii participationem tam facile conſpirent. Quod ut felicitatem tam votis Noſtris

ſtris, quam mutuis affectibus Veſtris æquiparabilem ſortiatur, utq; Deus Opt. Max. Celſitnes Veſtras diu conſervet, ex animo precamur. Dabam apud Caſtrum Noſtrum de Windſor. 27. die Septembr. Anno Domini 1685. Regniq; Noſtri primo.

Cels. Veſtrarum

conſanguineus & amicus

Jacobus R.

Middleton.

Sereniſsimis & Celſisſimis Principibus, Dominis Rudolpho Auguſto & Antonio Ulrico, Brunſvicenſium & Luneburgenſium Ducibus,

QUoniam etiam ſupra pag. 20. mentionem feci, improviſi illius vulneris, quod ſibi ipſi inflixit WILHELMUS FRIDERICUS, Princeps Naſſovius, litteras Ipſius, quibus triſtem caſum nunciat WILHELMO HENRICO Principi Auriaco, ſuoque exemplo proficere & cautum eſſe jubet, & ſimul, quia in illis bene adhuc de vulnere ſuo ſperat, alias Archiatri ejus, Antonii Deuſingii, quibus periculum & mortem inde ſecutam, narrat, uti tum mecum communicatæ fuerunt, publicæ luci exponam.

Monſeigneur,

Quoy que j'aye toute la retenue imaginable de vous affliger, je ne puis neantmoins vous celer le deſaſtre qui m'arriva hier au matin par un malheur auſſi peu preveu, que funeſte pour moy & deplorable pour les miens. C'eſt que voulant faire dans ma chambre l'eſſay d'un piſtolet, ſur ce que le feu ne voulu pas d'abord prendre à la morce, je ne l'ay pas ſi toſt tourné pour voir

voir a quoy il manquoit qu' il tira droit au menton, de façon que tous mes dens en ſont esbranlez, & que je ne puis parler ou rendre du voix articulée. Avec tout cela j' ay de quoy me conſoler deu qu' il n' y a point de parties bleſſés qui me doivent apprehender, que la bleſſure ſoit mortelle, tellement que les Medecins me donnent aſteur eſperance d' une prompte & entiere gueriſon. Dieu m' en face la grace, & vous conſerve encore longues annees en parfaite ſanté. C' eſt le veu

Monſgr.

de V, Alt.

tres obeis, tres humble, fidelle

Serv. & Valet.

G. Fredrich P. de Naſſau.
propr. manu.

des méme malheurs ne luy arrivent avec des armes à feu, & que je luy ſois, & ſerve de patron, & qu' elle s' en profite.

A. S. Alt. Monſeigr.
le Prince d' Orange

à

Honslerdyck.

Nobiliſsime Vir,

Luctuoſiſsimum tandem funeſtiſsimi vulneris eventum malui per alios, quam per me ipſum vobis innoteſcere. Placide in Domino obdormivit glorioſæ memoriæ Princeps $\frac{31.}{21.}$ *Octobr. paullo ante ſeptimam veſpertinam, poſt fidei ſalvificæ, ac fiduciæ certæ in Salvatorem ſuum Chriſtum, pleniſsima ſigna, ſenſu interno ac mente conſtante, ad ultimum penè vitæ halitum, quin & ſcriptis exercens conſtantiam animi, cum nullus amplius perciperetur pulſus, usq; adeò,*

ut

ut tandem diſpoſitis omnibus, quæ propriam ejus ſalutem ſpectabant, ac illuſtriſſimam domum, media hora ante obitum commendaret celſiſſimam conjugem ac liberos precibus Paſtorum, ſignatis propria manu verbis. In condiendo cadavere vulnus longe periculoſius, quam ante potuimus commode percipere, ad oculum invenimus. Præterquam enim, quod maxilla inferior penè tota eſſet diffracta & disjecta, ac comminuta in partes, quæ ſingulæ, (quemadmodum & ipſimet dentes) globulorum in vulnerandis ac confringendis partibus vicinis ſubiêre vices, etiam ſuperior, qua parte eruperat globus, juxta dextram naſi alam, aut paullo altius, unà cum dentibus disjecta erat, reliqua parte confracta ad oculum usque. Linguæ quoque pars aliqua demta erat, quæ eadem anterius fiſſa, & per medium, ſive osſiculo, ſive dente trajecta, ut per foramen digitus minimus transmitti potuiſſet, immobilitatis ſuæ prodebat cauſam

muſculi faucium nonnulli, præſertim illi, qui motui linguæ inſerviunt, per conſenſum ſaltem male fuere affecti. Vale. Dabam Leowardæ. 3. Nov. 1664.
24. Oct.

A. Deuſingius.